

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FONDU ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Član 1.

U Zakonu o Fondu za zaštitu životne sredine („Službeni glasnik RS”, broj 72/09 – u daljem tekstu: Zakon), u članu 7. stav 1. posle tačke 5) dodaje se tačka 5a), koja glasi:

„5a) podsticanje i finansiranje energetske efikasnosti;”.

U tački 6) posle reči: „na njihov zahtev,” reči: „u pripremi projekata iz oblasti zaštite životne sredine” zamenjuju se rečima: „iz delokruga rada Fonda”.

Posle tačke 6) dodaje se tačka 6a), koja glasi:

„6a) podstiče razvoj javnog i privatnog partnerstva u aktivnostima zaštite i unapređenja životne sredine, održivog korišćenja i očuvanja prirodnih vrednosti;”.

Posle stava 3. dodaje se stav 4, koji glasi:

„Fond može obavljati i druge delatnosti utvrđene statutom koje služe obavljanju delatnosti iz stava 1. ovog člana.”

Član 2.

U članu 17. stav 1. tačka 7), menja se i glasi:

„7) unapređivanje i izgradnju infrastrukture za zaštitu životne sredine;”.

Posle tačke 8) dodaje se tačka 8a), koja glasi:

„8a) podsticanje primene principa energetske efikasnosti;”.

Tačka 10) menja se i glasi:

„10) podsticanje održivog razvoja;”.

U tač. 13) i 15) reč: „sufinansiranje” zamenjuje se rečju: „finansiranje”.

U tački 16) tačka se zamenjuje tačka zapetom i dodaje se tačka 17), koja glasi:

„17) finansiranje drugih aktivnosti u skladu sa zakonom.”

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Aktivnosti, namenu, visinu i raspodelu sredstava iz stava 1. tačka 17) ovog člana, propisuje Vlada.”

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Član 3.

Posle člana 17. dodaje se član 17a, koji glasi:

„Član 17a

Podsticanje energetske efikasnosti finansira se u skladu sa godišnjim programom finansiranja projekata podizanja energetske efikasnosti u 2012. godini (u daljem tekstu: godišnji program).

Godišnjim programom određuje se vrsta i obim radova koji će biti finansirani, iznos, raspodela i namena sredstava za finansiranje radova.

Godišnji program donosi Vlada.

Fond, preko ministarstva nadležnog za poslove životne sredine, dostavlja Vladi izveštaj o realizaciji godišnjeg programa."

Član 4.

U članu 18. stav 2. posle reči: „kredita” dodaju se reči: „zajmova, subvencija,”.

U stavu 3. reč : „daju” zamenjuje se rečju : „odobravaju”.

Stav 4. menja se i glasi:

„Fond ne raspisuje javni konkurs ako kao ugovorna strana sufinansira realizaciju programa, projekata i drugih aktivnosti, u skladu sa ovim zakonom.”

Član 5.

U članu 22. stav 2. posle reči: „ostvarenih prihoda” dodaju se reči: „iz člana 16. Zakona.”

Član 6.

Odredbe člana 1. stav 1. tačka 5a), člana 2. st. 2. i 6. i člana 3. ovog zakona primenjuju se do 31. decembra 2012. godine.

Član 7.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tač. 9. i 17. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija uređuje i obezbeđuje održivi razvoj; sistem zaštite i unapređenja životne sredine; zaštitu i unapređivanje biljnog i životinjskog sveta; proizvodnju, promet i prevoz oružja, otrovnih, zapaljivih, eksplozivnih, radioaktivnih i drugih opasnih materija i uređuju i drugi odnosi od interesa za Republiku Srbiju.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Fond za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Fond) je osnovan Zakonom o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik RS”, broj 135/04), radi obezbeđivanja finansijskih sredstava za podsticanje zaštite i unapređivanja životne sredine u Republici.

Zakonom o Fondu za zaštitu životne sredine („Službeni glasnik RS”, broj 72/09) uređeno je funkcionisanje Fonda po novim osnovama s obzirom da su setom zakona iz oblasti životne sredine utvrđeni novi prihodi, a samim tim i nove nadležnosti. S tim u vezi javila se potreba za novim konceptom funkcionisanja, odnosno organizacije poslova iz oblasti finansiranja energetske efikasnosti, odnosno sanacija postojećih objekata u smislu podizanja energetske efikasnosti, kao i izgradnja objekata uz potpuno poštovanje standarda i principa energetske efikasnosti. Ovim predlogom uvode se novi mehanizmi korišćenja sredstava Fonda kroz subvencije i daje ovlašćenje Vladi da kroz donošenje Godišnjeg programa o finansiranju energetske efikasnosti kontroliše i realizaciju istog. Ovim predlogom zakona ostvaruju se opšti ciljevi ustanovljeni zakonom odnosno integracija politike zaštite i unapređivanja životne i ekonomske politike, kao i primena mera kojima se unapređuje kvalitet životne sredine i racionalno korišćenja energije kao jednog od uslova održivog razvoja.

Prateći globalne trendove i imajući na umu značaj očuvanja životne sredine i ublažavanje efekata klimatskih promena, važno je unapređenje energetske efikasnosti, odnosno teži se povećanju energetske efikasnosti uz ukupnu uštedu energije od 20%, i to kroz rekonstrukciju stambenog i poslovnog prostora (zameniti dotrajale prozore i vrata novim, ugraditi termo-izolacioni materijal na zidnim, podnim i krovnim površinama, modernizovati sistem grejanja i hlađenja u stanu, kući ili poslovnom prostoru...), izgradnju novih objekata u skladu sa EU standardima u ovoj oblasti i uvođenjem novih tehnologija u sisteme daljinskog grejanja.

U skladu sa Direktivom 2006/32/EC o energetske efikasnosti u neposrednoj potrošnji i energetskim uslugama neophodno je primenom mera energetske efikasnosti smanjiti neposrednu potrošnju energije za 9% u periodu od 2008. do 2016. godine, u odnosu na prosek perioda od 2001.- 2005. godine.

Očekivani rezultati su da se ulaganjem Fonda u projekte energetske efikasnosti u neposrednoj potrošnji energije doprinese ostvarenju cilja smanjenja neposredne potrošnje energije za 9% do 2016.godine odnosno ukupne potrošnje energije za 20% u budućnosti. Poboljšanje energetske efikasnosti pomaže u ostvarenju ciljeva održivog razvoja, pre svega u zaštiti životne sredine, kao i u poboljšanju ekonomske stabilnosti kroz smanjenje zavisnosti o uveznoj energiji.

Takođe, održiva gradnja je jedan od značajnijih segmenata održivog razvoja, a uključuje upotrebu građevinskih materijala koji nisu štetni za životnu sredinu, energetsku efikasnost zgrada i upravljanje otpadom od gradnje i rušenja građevina. U kontekstu održivog razvoja, održiva gradnja mora osigurati trajnost, kvalitet uz

finansijsku, ekonomsku i ekološku prihvatljivost i teži se smanjenju gubitka toplote iz zgrade.

Zbog značaja održive gradnje u smislu racionalnog korištenja energije Fond će podsticati projekte: povećanja toplotne izolacije kod postojećih stambenih i poslovnih objekata i zakonski propisane kod gradnje novih (toplotna izolacija zidova, podova, energetska efikasnost-prozori, okovi...), prelaske na nove tehnologije u sistemima za grejanje.

Navedenim izmenama se postiže minimiziranje efekata ekonomske krize.

Smanjenje proizvodnje u zemljama potrošačima (koje utiče na povećanje njihove uvozne zavisnosti), nedostatak investicije u energetska infrastrukturu, političke nesigurnosti i sukobi direktno utiču na nivo energetske bezbednosti regiona i sveta, smanjenje intenzivnosti i usporenost u realizaciji energetske politike regiona. Primera radi, rešenje za EU u vezi sa njenom gasnom sigurnošću je poznato, i tiče se potrebe za diverzifikacijom ali i saradnje EU radi definisanja i realizacije jedinstvene energetske politike. Jasno je da bez jedinstvene politike, nema i neće biti sigurnosti snabdevanja, a danas se živi u konstantnoj energetska krizi.

Prema Predlogu nacionalnog programa za razvoj efikasnog sistema finansiranja zaštite životne sredine i ekonomskih podsticaja potrebno je da u procesu privatizacije odgovornost za životnu sredinu bude adekvatno rešena. Ovaj zahtev je i ostvaren izmenama Zakona o privatizaciji, jer odgovornost za zagađenje do datuma privatizacije državnog preduzeća snosi država, a ne novi vlasnik.

Treba obezbediti potpunu primenu principa „zagađivač plaća”. Efikasan sistem ekonomskih instrumenata treba da bude uveden radi podsticanja smanjenja zagađenja. Treba uvesti efikasne finansijske mehanizme da podstiču ulaganja u životnu sredinu i obezbede sigurne izvore finansiranja Fonda za zaštitu životne sredine, prihod od upravljanja slobodnim novčanim sredstvima Fonda, kao i finansiranje projekata davanjem namenskih kredita. Oni mogu uključiti i mehanizme konverzije duga u ulaganje u životnu sredinu, punu nadoknadu troškova za usluge u oblasti životne sredine, investicione programe u privatizovanim kompanijama i dr. Podići nivo investiranja u životnu sredinu radi pokrića troškova za rad, održavanje i modernizaciju/proširenje postojeće infrastrukture u oblasti zaštite životne sredine i tehnologija za smanjenje zagađenja. Potrebno je podsticati konkurenciju i uključenje privatnog sektora u oblasti obezbeđivanja usluga, posebno u sektorima upravljanja otpadom i vodama. Ovaj predlog predviđa kratkoročne mere ekonomskih instrumenata za period 2007-2011.

Glavni cilj reforme ekonomskih instrumenata u kratkom roku predstavlja uvođenje podsticajne funkcije postojećih instrumenata primenom naknada koje se plaćaju za zagađenje voda i otpad na osnovu količine, diferencijacije poreza za unapređenje proizvoda i aktivnosti poželjnih po životnu sredinu (npr. bezolovni benzin), naknada za emisije u vazduh za osnovnu grupu zagađujućih materija, koji se baziraju na revidiranim standardima za kvalitet vazduha i pojačanom sistemu sopstvenog monitoringa zagađivača i nadzora nad poštovanjem propisa, kao i primenom povećanja nivoa naknada za korisnike da bi se postigla primena načela pune nadoknade troškova.

Ekonomske instrumente treba primeniti radi stimulisanja poboljšanja životne sredine, kao i tokom procesa privatizacije. Naknade za zagađivanje životne sredine koriste se namenski u skladu sa zakonom.

Prema Drugom pregledu stanja životne sredine Ekonomske komisije UN za Evropu, Vlada bi trebalo da revidira kratkoročne i srednjoročne budžetske planove u pogledu raspodele sredstava na zaštitu životne sredine koji odgovaraju ambicioznim ali realnim ciljevima programske politike; osigura da se adekvatan deo javnih prihoda

usmeri Ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine, kao i Fondu za zaštitu životne sredine; Opremi Fond za zaštitu životne sredine ljudskim i finansijskim resursima.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Predlogom zakona predviđeno je sledeće:

U Zakonu o Fondu za zaštitu životne sredine („Službeni glasnik RS”, broj 72/09 – u daljem tekstu: Zakon), u članu 7. stav 1. posle tačke 5) dodaje se tačka 5a), koja glasi:

„5a) podsticanje i finansiranje energetske efikasnosti;”.

U tački 6) posle reči: „na njihov zahtev,” reči: „u pripremi projekata iz oblasti zaštite životne sredine” zamenjuju se rečima: „iz delokruga rada Fonda”.

Posle tačke 6) dodaje se tačka 6a), koja glasi:

„6a) podstiče razvoj javnog i privatnog partnerstva u aktivnostima zaštite i unapređenja životne sredine, održivog korišćenja i očuvanja prirodnih vrednosti;”.

Posle stava 3. dodaje se stav 4, koji glasi:

„Fond može obavljati i druge delatnosti utvrđene statutom koje služe obavljanju delatnosti iz stava 1. ovog člana.”

U članu 2. izmenjen je i dopunjen član 17. i to: stav 1. tačka 7), menja se i glasi:

„7) unapređivanje i izgradnju infrastrukture za zaštitu životne sredine;”.

Posle tačke 8) dodaje se tačka 8a), koja glasi:

„8a) podsticanje primene principa energetske efikasnosti;”.

Tačka 10) menja se i glasi:

„10) podsticanje održivog razvoja;”.

U tač. 13) i 15) reč: „sufinansiranje” zamenjuje se rečju: „finansiranje”.

U tački 16) tačka se zamenjuje tačka zapetom i dodaje se tačka 17), koja glasi:

„17) finansiranje drugih aktivnosti u skladu sa zakonom.”

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Aktivnosti, namenu, visinu i raspodelu sredstava iz stava 1. tačka 17) ovog člana, propisuje Vlada.”

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Članom 3. dodat je novi član 17 a koji glasi:

Posle člana 17. dodaje se član 17a, koji glasi:

„Član 17a

Podsticanje energetske efikasnosti finansira se u skladu sa godišnjim programom finansiranja projekata podizanja energetske efikasnosti u 2012. godini (u daljem tekstu: godišnji program).

Godišnjim programom određuje se vrsta i obim radova koji će biti finansirani, iznos, raspodela i namena sredstava za finansiranje radova.

Godišnji program donosi Vlada.

Fond, preko ministarstva nadležnog za poslove životne sredine, dostavlja Vladi izveštaj o realizaciji godišnjeg programa.”

Članom 4. izmenjen je i dopunjen član 18. stav 2. tako da posle reči: „kredita” dodaju se reči: „zajmova, subvencija,”.

U stavu 3. reč : „daju” zamenjuje se rečju : „odobravaju”.

Stav 4. menja se i glasi:

„Fond ne raspisuje javni konkurs ako kao ugovorna strana sufinansira realizaciju programa, projekata i drugih aktivnosti, u skladu sa ovim zakonom.”

U članu 5. menja se član 22. stav 2. tako da posle reči: „ostvarenih prihoda” dodaju se reči: „iz člana 16. Zakona.”

Članom 6. definisano je da se odredbe člana 1. stav 1. tačka 5a), člana 2. st. 2. i 6. i člana 3. ovog zakona primenjuju do 31. decembra 2012. godine.

Članom 7. predviđeno je stupanja na snagu ovog zakona narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. CILJEVI KOJI SE POSTIŽU DONOŠENJEM ZAKONA

Uporedno pravna rešenja

Težište politike zaštite životne sredine razvijenih zemalja, uključujući zemlje EU je visok nivo zaštite životne sredine i njeno utemeljenje na ekonomskim principima („zagađivač plaća”, „korisnik plaća”). Politika zaštite životne sredine usmerena je na izvore zagađivanja, s ciljem da se obezbedi uravnotežen odnos između razvojnih interesa i potreba zaštite životne sredine. Integralni pristup proglašen je osnovom politike zaštite životne sredine i svih politika na lokalnom, regionalnom i globalnom nivou.

Fondovi za zaštitu životne sredine osnovani su zakonom u gotovo svim zemljama u okruženju. Republika Hrvatska je osnovala Fond za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti donošenjem Zakona o Fondu za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti („Narodne novine” 107/03). Prihodi ovog fonda ostvaruju iz sredstava naknada naplaćenih od zagađivača životne sredine, korisnika prirodnih vrednosti, vlasnika motornih vozila, naknada na opterećenje životne sredine otpadom, a mogu se ostvariti i iz budžeta jedinica regionalne i lokalne samouprave, saglasno zajednički utvrđenim programima, prihoda ostvarenih na temelju međunarodne saradnje, prihoda od upravljanja slobodnim novčanim sredstvima Fonda, donacija, pomoći i sl. i drugih izvora u skladu sa zakonom.

U Republici Sloveniji, prema Zakonu o zaštiti životne sredine (Uradni list, RS, št. 41/04), zagađivač plaća porez na životnu sredinu, koji su prihod državnog budžeta. Drugi instrumenti finansiranja su finansijske garancije, krediti sa povoljnom kamatnom stopom, izdavanje garancija i drugih oblika jemstva, trgovina emisijama, zajedničko investiranje, budžetska apropijacija i dr. Ekološki razvojni fond Republike Slovenije, javni fond, osnovan po Zakonu o zaštiti životne sredine, Zakonu o javnim fondovima, Osnivačkim aktom Ekološkog razvojnog fonda Republike Slovenije, javnog fonda, Osnivačkim aktom Ekološkog fonda Republike Slovenije, javnog fonda (Uradni list RS, br. 85/2004 i 55/2006), transformisao se u Ekološki fond Republike Srbije, javni fond. Ovaj fond ima status finansijske organizacije.

Iskustvo zemalja srednje Evrope (Poljska, Republika Češka i Slovačka) pokazuje da je osnivanje Fonda za zaštitu životne sredine omogućilo prikupljanje

značajnih sredstava i delovalo kao katalizator za bitna ulaganja kroz odobravanje povoljnih kredita i bespovratnih sredstava za investiranje u zaštitu životne sredine.

Nacionalni Fond za zaštitu životne sredine i upravljanje vodama Poljske je osnovan 1989. godine, amandmanima na Zakon o zaštiti životne sredine iz 1980. godine i na Zakon o vodama. Izvori finansiranja su takse i kazne za kršenje propisa u oblasti životne sredine, kamate na zajmove, finansijske transakcije i kamate u komercijalnim kompanijama, strani i međunarodni izvori.

Državni Ekološki fond Republike Češke osnovan je Zakonom o Fondu (akt broj 388/91).

Prihodi fonda ostvaruje se od naknada za ispuštanje otpadnih voda, zagađenje vazduha, otpad, prenamenu poljoprivrednog zemljišta, povlačenje podzemnih voda, vađenje minerala, kazni za kršenje propisa i mera u oblasti zaštite životne sredine, kazni za nezakonito korišćenje ili zadržavanje sredstava fonda, subvencija iz državnog budžeta, dela poreskih prihoda, kredita, doprinosi domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica i drugih prihoda regulisanih posebnim zakonima.

Državni Fond za životnu sredinu Slovačke je osnovan 1991. godine Aktom broj 128/1991. Ostvaruje prihode od naknada za zagađenje vazduha, vode i odlaganje otpada, kazni za kršenje propisa u oblasti vode, vazduha, otpada i zaštite prirode, doprinosa državnog budžeta i administrativnih taksi za procenu uticaja na životnu sredinu.

Predlog zakona treba da reši - iz dosadašnje primene zakona u procesu pridruživanja EU dovelo je do potrebe da se pojedine odredbe jasnije propišu, ali i postigne cilj - unapređuje sistem upravljanja i zaštite činioca životne sredine i održivog razvoja u Republici Srbiji jer se time obezbeđuje pravna sigurnost svih privrednih subjekata koji obavljaju delatnost koja zagađuje životnu sredinu – „zagađivača”. Efikasan sistem ekonomskih mera radi podsticanja smanjenja gubitka energije, kroz obezbeđivanje sigurnih izvora finansiranja/sufinansiranja preko Fonda za zaštitu životne sredine

V. ANALIZA EFEKATA OVOG ZAKONA

Predložena rešenja će pre svega uticati na životnu sredinu u ostvarivanju smanjenja efekata staklene bašte (emisija SO₂, NO₂, praškastih materija i dr. u vazduhu), kao i na domaćinstva radi podsticanja smanjenja gubitka energije u skladu sa EU standardima sanacija postojećih objekata u smislu podizanja energetske efikasnosti, kao i izgradnja objekata uz potpuno poštovanje standarda i principa energetske efikasnosti.

Težnja za povećanje energetske efikasnosti uz ukupnu uštedu energije od 20%, a prateći globalne trendove i ublažavanje efekata klimatskih promena kroz rekonstrukciju stambenog i poslovnog prostora - zamenu dotrajalih prozore i vrata novim, ugradnju termo-izolacioni materijala na zidnim, podnim i krovnim površinama, modernizaciju sistema grejanja i hlađenja u stanu, kući ili poslovnom prostoru...), izgradnju novih objekata, ali i uvođenjem novih tehnologija u sisteme daljinskog grejanja.

U skladu sa Direktivom 2006/32/EC o energetske efikasnosti u neposrednoj potrošnji i energetske usluge neophodno je primenom mera energetske efikasnosti smanjiti neposrednu potrošnju energije za 9% u periodu od 2008. do 2016. godine, u odnosu na proseku perioda od 2001.- 2005. godine.

Očekivani rezultati su da se ulaganjem Fonda u projekte energetske efikasnosti u neposrednoj potrošnji energije doprinese ostvarenju cilja smanjenja neposredne potrošnje energije za 9% do 2016. godine odnosno ukupne potrošnje

energije za 20% u budućnosti. Poboljšanje energetske efikasnosti pomaže u ostvarenju ciljeva održivog razvoja i u tesnoj je vezi sa obnovljivim izvorima energije u postizanju ciljeva životne sredine, kao i u poboljšanju ekonomske stabilnosti kroz smanjenje zavisnosti o uvoznjoj energiji.

Takođe, održiva gradnja je jedan od značajnijih segmenata održivog razvoja, a uključuje upotrebu građevinskih materijala koji nisu štetni za životnu sredinu, energetska efikasnost zgrada i upravljanje otpadom od gradnje i rušenja građevina. U kontekstu održivog razvoja, održiva gradnja mora osigurati trajnost, kvalitet uz finansijsku, ekonomsku i ekološku prihvatljivost i teži se smanjenju gubitka toplote iz zgrade.

VI. PROCENA IZNOSA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebna sredstva će se obezbediti u okviru obima sredstava koja budu opredeljena Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2012. godinu, za finansiranje poslova Fonda za zaštitu životne sredine.

VII. OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se donošenje ovog zakona po hitnom postupku, u skladu sa odredbom člana 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, br. 52/10 i 13/11), iz razloga što se njegovim donošenjem minimiziraju efekti ekonomske krize koja se nije mogla predvideti, što je posebno značajno s obzirom na predstojeći „drugi talas” ekonomske krize, a koji se očekuje u Evropi, a samim tim i u Republici Srbiji u 2012. godini. Prateći globalne trendove i imajući na umu značaj očuvanja životne sredine i ublažavanje efekata klimatskih promena, važno je unapređenje energetske efikasnosti, odnosno teži se povećanju energetske efikasnosti uz ukupnu uštedu energije od 20%, i to kroz rekonstrukciju stambenog i poslovnog prostora, izgradnju novih objekata u skladu sa EU standardima u ovoj oblasti i uvođenjem novih tehnologija u sisteme daljinskog grejanja. Potreba donošenja ovog zakona po hitnom postupku proizilazi iz navedenih razloga, odnosno potrebe neophodnog hitnog ublažavanja negativnih efekata krize i smanjenja gubitka energije, u zimskom periodu, a što je posebno značajno za domaćinstva, a time i zdravlje ljudi. Navedene aktivnosti su ovim zakonom predviđene u 2012. godini.

Predložena rešenja potrebno je hitno primeniti jer odlaganje njihove primene može dovesti do znatnih materijalnih gubitaka i negativnih posledica po životnu sredinu.

VIII. RAZLOZI ZA RANIJE STUPANJE NA SNAGU

Prema članu 196. Ustava zakoni i drugi opšti akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja i mogu da stupe na snagu ranije samo ako za to postoje naročito opravdani razlozi, utvrđeni prilikom njihovog donošenja.

Predlaže se stupanje na snagu ovog zakona narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” iz razloga potrebe neophodnog i hitnog ublažavanja negativnih efekata ekonomske krize i smanjenja gubitka energije, u zimskom periodu, a što je posebno značajno za domaćinstva, a time i zdravlje ljudi.